T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BATMAN BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 12
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 12
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 12
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 13
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 17
7. DENETİM BULGULARI 17
8. EKLER 38

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Bilgileri Tablosu.....5
Tablo 2: Ortak Olunan Şirketler Tablosu 5
Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu (TL).....6
Tablo 4: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu (TL).....6
Tablo 5: 2019 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL).....7
Tablo 6: 2019 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL).....7
Tablo 7: 31.12.2019 İtibariyle Yükümlülük Tablosu (TL).....8
Tablo 8: 31.12.2019 İtibariyle Alacak Tablosu (TL) 9

www.balioglu.net

KISALTMALAR

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KVA: Kilovoltamper

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Geçici Kabulü Yapılan İşlere İlişkin Tutarların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından Çıkarılmayıp İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Aktarılmaması

2. İlk Madde ve Malzeme Hesabı İle İlgili Muhasebe Kayıtlarının Mevcut Durumu Yansıtmaması

3. Kurum Taşınmazlarının Değerleme ile Cins Tashih Değişikliklerinin Yapılmaması ve Taşınmazların Tapu Değeri ile Muhasebe Sisteminde Kayıtlı Değerin Uyuşmaması

4. Sürekli İşçiler İçin Ayrılan Kıdem Tazminatı Tutarlarının Muhasebe Kayıtlarında Hatalı Görünmesi

5. Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Sisteminde İzlenmemesi

6. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Hatalı Muhasebeleştirilmesi ve Tahsil Edilen Payın İlgili İdare Hesabına Aktarılmaması

www.balioglu.net

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Hakedişten Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının İldeki Muhasebe Müdürlüğüne Gönderilmeyip Emanet Hesabında Bekletilmesi

2. Kamu İdareleri Payları Hesabının Hatalı Kullanılması

3. Türkiye Belediyeler Birliğine Aktarılan Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

4. Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği Hükümleri Gereği İdareye Aktarılması Gereken Payın Tahsil Edilmemesi

5. Bazı İşyeri Su Aboneliklerinin Hatalı Tarifeden Ücretlendirilmesi

6. Bazı İşyerlerine İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

7. Bazı İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunması

8. Eğlence Vergisi Mükellefi Olan İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması

9. İndirimli Emlak Vergisi Uygulamasından Şartları Taşımayan Kişilerin Yararlandırılması

10. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

11. Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının Kullanılmaması

12. Kompanzasyon Sisteminin Bakım, Onarım ve Arızalarının Zamanında Yapılmaması Nedeniyle Reaktif Enerji Bedelinin Ödenmesi

13. Kurum Taşınmazlarının Açık İhale Yapılmadan Pazarlık Usulü İle Kiraya Verilmesi

14. Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 127'nci maddesine göre; Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenmiştir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde; mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Anayasa'da bahsedilen belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, genel olarak İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 55'inci maddesinde, belediyenin malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemlerinin, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından denetleneceği, 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde de, mahalli idarelerle, bunlara bağlı ve bunların kurdukları veya özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş birlik, işletme, müessese ve teşebbüslerin işlem ve hesaplarını teftiş etmek ve denetlemek, inceleme ve soruşturma yapma yetkisinin İçişleri Bakanlığına ait olduğu ifade edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 77'nci maddesine göre; malî yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan Cumhurbaşkanının onayı üzerine İçişleri Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili belediyenin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirme yetkisine sahiptir.

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden yapılandırılan ve İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne; Belediyelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek,

sonuçlandırmak ve geliştirmek, belediye yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, belediye personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, belediye teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi görevler verilmiştir. Yine belediyelerin; altyapı sistemleri ile ilgili genel planlama, programlama, fizibilite, projelendirme, işletme, finansman ihtiyacı ve yatırım önceliklerine; teknik altyapı tesislerinin mekânsal strateji planları ile çevre düzeni ve imar planlarına uygun olarak planlanmasına, projelendirilmesine ve yapılmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu konulardaki her türlü etüt, proje, yapı ruhsatı ve yapı kullanma iznine ilişkin usul ve esasları belirlemek, kentsel dönüşüm alanı ilanı ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, havza veya bölge bazında çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak ve bu planların uygulanmasını ve denetlenmesini sağlamak, atık ve kimyasalların yönetimine ilişkin hedef, politika ve ölçütlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak yetkisi de 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilmiştir.

www.balioglu.net

Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olan belediyelerin kuruluşu, organları, yönetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usûl ve esasları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda düzenlenmiştir. Buna göre belediyeler, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla;

- İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı,

- Coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık gibi temel hizmetler,

-Zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları ile gıda bankacılığı gibi sosyal hizmetler,

-Yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini,

- Açıp ve işletmesi suretiyle her türlü sağlık tesisi,

- Mabetler ile kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını ve bu amaçla bakım ve onarım

hizmetlerini

Kurumun malî durumu ve hizmetin ivediliğini dikkate alarak yerine getirir.

Belediyeler; Kanun ve Kararnamelerle verilen yetkiler çerçevesinde yönetmelik çıkarmak; belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek; gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek; özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak gibi belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak yetki ve imtiyazına haizdirler.

İdari ve mali özerkliğe sahip olan belediyeler, kanun ve kararnamelerle verilen görevlerinin icrası için kendi bütçelerini yapmaya, kanun ve kararnamelerle kendilerine tahsis edilen gelirlerini toplamaya ve yine kanunlarla belirlenen giderleri yapmaya yetkilidir.

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 3'üncü maddesinde belediye organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı olarak sayılmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde belediye meclisinin belediyenin karar organı olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usûllere göre seçilmiş üyelerden oluştuğu; 33'üncü maddesinde belediye encümeninin belediye başkanının başkanlığında belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için seçeceği üç üye, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki üye olmak üzere yedi kişiden oluştuğu; 37'nci maddesinde ise belediye başkanının, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usûllere göre seçileceği belirtilmiştir.

Belediye teşkilâtı norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur. Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur. Belediye personeli, belediye başkanı tarafından atanır. Birim

müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur.

5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinde norm kadro ilke ve standartlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirleneceği; belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadrolarının bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirleneceği düzenlenmiştir.

Bu çerçevede çıkarılan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediye ve il özel idarelerinin üye oldukları mahalli idare birliklerinde istihdam edilen memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi pozisyonlarında çalıştırılan personelle ilgili ilke ve esaslar belirlenmiştir. Yönetmelikle belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri, hukuki durumları ve hizmet özellikleri esas alınarak gruplanmış ve her bir grup da kendi nüfusuna göre alt gruplarına ayrılmıştır. Belediyeler adrese dayalı nüfus sayımına göre belirlenmiş olan norm kadro sayısına bağlı kalmak kaydıyla, memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi statüsünde çalıştıracağı personel sayısını belirlemektedir.

www.balioglu.net

696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan Kararname'de yazılı şartları taşıyanları Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle belirlenen ilke ve esaslara tabi olmadan çalıştırılabilmektedir.

Belediyede çalışan memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olup, sözleşmeli personel ise 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi ile 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine göre çalıştırılabilmektedir. İşçiler 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına ve 696 sayılı KHK kapsamında çalıştırılanlar da 696 sayılı KHK ile 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik gereği Batman Belediyesine ayrılan kadro sayıları ile fiilen çalışan personel sayıları aşağıdaki gibidir;

Tablo 1: Personel Bilgileri Tablosu

Personel İstihdam Şekli	Norm Kadro Sayısı	Çalışan Sayısı
Memur	758	285
Sözleşmeli 657/4-B madde	-	-
Sözleşmeli 5393/49'ncu madde	34	34
Kadrolu İşçi	369	248
Geçici İşçi	1	1
696 sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		1521
Toplam		**2089**

Batman Belediyesinin 285 memur, 34 sözleşmeli personel, 248 kadrolu işçi, 1 geçici işçi ve 1521 işçi de 696 sayılı KHK uyarınca çalıştırılan personel olmak üzere toplam 2089 personeli bulunmaktadır.

1.2.1. Belediyenin Ortak Olduğu Şirketler

Tablo 2: Ortak Olunan Şirketler Tablosu

Şirketin Adı	Sermayesi (TL)	Kurum Hissesi (%)
Batman Pamuk Pres ve Çırçır San.ve Tic. A.Ş.	50.000,00	13,50
BEYSAN (Batman Beton Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş.)	50.000,00	10
BEL-KENT İnşaat Taahhüt ve Sağlık Hizmetleri San. Tic .A.Ş.	11.071.750,00	100
Batman Personel A.Ş.	200.000,00	100

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Belediyenin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren meclis kararıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman

tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

Kurumun son 3 yıla ilişkin bütçe gelir/gider tabloları ile 2019 yılı gelir/gider bütçe tahmini ve gerçekleşme tablolarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu (TL)

Hesap Adı	2017	2018	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2019	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Personel Giderleri	60.752.204,52	117.178.117,18	92,88	75.561.028,57	-35,52
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	11.381.960,14	24.522.879,33	115,45	13.265.315,89	-45,91
Mal ve Hizmet Alımı	151.462.329,50	141.339.323,96	-6,68	230.021.897,03	62,74
Faiz Giderleri	12.433.751,20	17.750.236,21	42,76	18.181.803,23	2,43
Cari Transferler	12.191.231,17	28.024.304,46	129,87	25.815.895,52	-7,88
Sermaye Giderleri	69.405.311,57	79.621.035,73	14,72	53.268.197,78	-33,10
Sermaye Transferleri	-	-	-	-	-
Yedek Ödenek	-	-	-	-	-
Toplam	**317.626.788,10**	**408.435.896,87**	**28,59**	**416.114.138,02**	**1,88**

Kurumun 2019 yılında bir önceki yıla göre % 1,88 oranında artan bütçe gideri gerçekleşmesinin önemli kısmı Mal ve Hizmet Alımlarındaki artıştan kaynaklanmıştır. Mal ve Hizmet Alımlarında % 62,74'e tekabül eden 88.682.573,07 TL artış meydana gelmiş ve Sermaye Giderlerinde % 33,10'u bulan 26.352.837,95 TL'lik azalış olmuştur. Personel Giderleri kaleminde % 35,52 oranında azalış meydana gelmiştir. Faiz Giderleri önceki yıla göre % 2,43 oranında artış göstermiştir. Mal ve Hizmet Alımlarının toplam bütçe giderindeki payı % 55,27 olduğundan diğer kalemlerde meydana gelen azalmaya rağmen toplam bütçe giderinde bir önceki yıla göre artış olmuştur.

Tablo 4: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu (TL)

www.balioglu.net

Hesap Adı	2017	2018	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2019	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Vergi Gelirleri	22.692.489,71	33.983.636,05	49,76	39.372.583,86	15,86
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	39.797.708,46	46.143.531,05	15,95	48.891.438,14	5,96
Alınan Bağış ve Yardımlar	11.916.685,16	2.861.168,80	-75,99	5.899.903,61	106,21
Diğer Gelirler	246.157.477,34	289.998.879,06	17,81	325.948.853,04	12,40
Sermaye Gelirleri	1.638.593,32	53.789,26	-96,72	-	-100,00
Red ve İadeler(-)	-113.555,70	215.836,50	-290,07	-241.947,90	-212,10
Toplam	**322.089.398,29**	**373.256.840,72**	**15,89**	**419.870.830,75**	**12,49**

Kurumun 2019 yılında bir önceki yıla göre % 12,49 oranında artan bütçe gelir gerçekleşmesinin önemli kısmı Diğer Gelirler kalemindeki artıştan kaynaklanmıştır. Bu kalem toplam bütçe gelirinin % 77,63'ünü oluşturmaktadır. Diğer Gelirler kaleminde % 12,40'a tekabül eden 35.949.973,08 TL artış meydana gelmiştir. Alınan Bağış ve Yardımlar kaleminde % 106,21 oranında ve Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinde % 5,96 oranında artış meydana gelmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 5: 2019 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL)

Hesap Adı	2019 Bütçe Tahmini	2019 Gerçekleşen Gider	2019 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gidere Oranı (%)
Personel Giderleri	176.586.900,00	75.561.028,57	42,79	18,16
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	35.451.900,00	13.265.315,89	37,42	3,19
Mal ve Hizmet Alımı	138.040.100,00	230.021.897,03	166,63	55,28
Faiz Giderleri	14.000.000,00	18.181.803,23	129,87	4,37
Cari Transferler	30.570.100,00	25.815.895,52	84,45	6,20
Sermaye Giderleri	121.171.000,00	53.268.197,78	43,96	12,80
Sermaye Transferleri	-	-	-	-
Yedek Ödenek	34.680.000,00	-	-	-
Toplam	**550.500.000,00**	**416.114.138,02**	**75,59**	**100,00**

Batman Belediyesinin 2019 gider bütçesi 550.500.000,00 TL öngörülmüş yılsonunda bütçe gerçekleşmesi ise 416.114.138,02 TL olmuştur.

Gider bütçesinin öngörülene göre gerçekleşme oranı % 75,59 olmuştur.

Tablo 6: 2019 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL)

Hesap Adı	2019 Bütçe Tahmini	2019 Gerçekleşen Gelir	2019 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gelire Oranı (%)
Vergi Gelirleri	66.220.000,00	39.372.583,86	59,46	9,38
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	90.765.000,00	48.891.438,14	53,87	11,64
Alınan Bağış ve Yardımlar	19.000.000,00	5.899.903,61	31,05	1,41
Diğer Gelirler	370.515.000,00	325.948.853,04	87,97	77,63
Sermaye Gelirleri	4.000.000,00	-	-	-
Red ve İadeler (-)	-	-241.947,90	-	0,06
Toplam	**550.500.000,00**	**419.870.830,75**	**76,27**	**100,00**

Kurumun 2019 gelir bütçesi 550.500.000,00 TL tahmin edilmiş, yılsonunda gerçekleşen gelir ise 419.870.830,75 TL olmuştur. Gelir bütçesi tahmine göre % 76,27 oranında gerçekleşmiştir.

Kurum banka hesaplarında 2019 yılı sonu itibariyle 9.558.052,14 TL bulunmaktadır. Kurumun 31.12.2019 tarihi itibariyle; kısa ve uzun vadeli alacakları ile borçlarının toplamı aşağıda yer verilen tablolarda görülmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 7: 31.12.2019 İtibariyle Yükümlülük Tablosu (TL)

KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	TUTAR (TL)
Faaliyet Borçları	**44.101.923,06**
Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	**15.228.851,55**
Ödenecek Vergi ve Fonlar	52.300,36
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	4.300,00
Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat	3.326.921,19
Kamu İdareleri Payları	11.845.330,00
Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	**44.932.082,40**
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	
Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	**168.052.758,50**
Banka Kredileri	80.250.431,79
Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	87.802.326,71

Kurumun yükümlülükleri büyük oranda faaliyet borçları ile uzun dönem banka kredi anapara borçlarından oluşmaktadır. 2019 yılında ödenemeyen faaliyet borçları 2019 yılı sonunda 44.101.923,06 TL tutar ile 2019 yılı gerçekleşen bütçe gelirinin % 10,50'sine ulaşmıştır.

Tablo 8: 31.12.2019 İtibariyle Alacak Tablosu (TL)

KISA VADELİ ALACAKLAR	TUTAR (TL)
Faaliyet Alacakları	**122.817.717,84**
Gelirlerden Alacaklar	53.351.208,67
Takipli Alacaklar	68.929.867,32
Verilen Depozito ve Teminatlar	536.641,85
Diğer Faaliyet Alacakları	0,00
Diğer Alacaklar	**351.437,72**
Kişilerden Alacaklar Hesabı	351.437,72
Diğer Dönen Varlıklar	**24.759.354,13**
Devreden Katma Değer Vergisi	24.722.764,27
Sayım Noksanları Hesabı	36.589,86

2019 sonu itibariyle kurum alacaklarının büyük çoğunluğu takipli alacaklardan oluşmaktadır. Kurumun tahsil edemeyip takibe aldığı kira, ecrimisil, işgaliye gibi taşınmazlara ilişkin gelirleri ile kanunen alması zorunlu vergi ve kestiği cezalardan oluşan takipli alacak tutarı 68.929.867,32 TL'dir. Ayrıca yine yüksek miktardaki devreden KDV tutarı, ilerleyen dönemlerde kurumun mal ve hizmet teslimlerinden tahsil edeceği KDV'nin Kurum için önemli bir kaynak oluşturmasına imkan verecektir.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen ve mali yıl esasına göre tutulan tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

"Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim

yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur." denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımı, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

www.balioglu.net

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,

b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,

c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,

ç) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,

d) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,

e) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini gösterir.

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir.

Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla malî tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği hükümleri ile Kamu idarelerinden iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin yapılması istenmiştir.

Bu bağlamda Batman Belediyesince misyonuna ve arzulanan hedeflerini yerine getirmek, yön vermek, iç kontrol sistemini oluşturmak ayrıca söz konusu yasal düzenlemelerin gereğini yerine getirmek amacıyla İç Kontrol Standartları Eylem Planı hazırlanmıştır.

www.balioglu.net

Kontrol Ortamı: İç kontrol sistemi çalışmalarının üst yöneticinin kurum içinde yazılı bir bildirimi veya duyurusu ile başlatılması gerekir. İç kontrol sisteminin birinci unsuru ve temeli Kontrol Ortamıdır. İyi işleyen bir iç kontrol sistemi için kurumda kontrol ortamının gereklilikleri yerine getirilmelidir. Kurumda İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmalıdır.

Etik Değerler ve Dürüstlük: Personel davranışlarını belirleyen kuralların personel tarafından bilinmesi sağlanmalıdır. İç Kontrol Sistemi yöneticiler tarafından desteklenmekte, yöneticiler kendilerine gelen bilgi ve belgelerin doğru olmasını beklemektedirler. Belediye çalışanları iç kontrolün faydalı olduğuna inanmaktadırlar. İç Kontrol Sistemi ve işleyişi konusunda bir farkındalık olmakla birlikte sistemde geliştirmeye açık alanlar bulunmaktadır.

Yöneticiler, iç kontrol çalışmalarına destek vermekle birlikte iç kontrol konusunda bilgilendirmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Etik kuralları içeren sözleşme personele duyurulmuş olup etik değerlerin benimsenmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır. İdare mevzuatı gereği yapılan iş ve işlemler saydam ve hesap verilebilir niteliktedir. Kurum personeline ve hizmet verilenlere adil ve eşit davranılması konusunda özen gösterilmesine dikkat edilmekte olup gelen

şikayetler değerlendirilmelidir. İdare faaliyetlerinde kullanılan tüm bilgi ve belgeler kendi mevzuatına dayandığı için doğru, tam ve güvenilir olmakla birlikte birim yöneticilerinin önlem almaları sağlanmalıdır.

Misyon, Organizasyon Yapısı ve Görevler: İdarelerin misyonu ile birimlerin ve personelin görev tanımları yazılı olarak belirlenmeli, personele duyurulmalı ve idarede uygun bir organizasyon yapısı oluşturulmalıdır. Belediyenin misyonu Stratejik Planda tanımlanmıştır. Belediyenin misyonu çeşitli iletişim araçları ile duyurulmakta olup personel tarafından benimsenmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

İdare birimlerinde personelin görevlerini ve bu görevlere ilişkin yetki ve sorumluluklarını düzenleyen yönetmelikler mevcuttur. Görev dağılım çizelgesi oluşturulmayan birimlerde personelin görevlerini ve bu görevlere ilişkin dağılım çizelgeleri oluşturularak personele yazılı duyurulmalıdır. Birimlerin teşkilat şemaları yeniden gözden geçirilerek güncellenmelidir. Birimlerin organizasyon yapısı, temel yetki ve sorumluluk dağılımı, hesap verebilirlik ve uygun raporlama ilişkisini gösterecek şekilde çalışmalar yapılmalıdır. İdare yöneticileri, faaliyetlerin yürütülmesinde hassas görevlere ilişkin prosedürleri belirlemeli ve personele duyurulmalıdır. Her düzeydeki yöneticiler verilen görevlerin sonucunu izlemeye yönelik mekanizmalar oluşturmalıdır.

www.balioglu.net

Personelin Yeterliliği ve Performansı: İdareler, personelin yeterliliği ve görevleri arasındaki uyumu sağlamalı, performansın değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik önlemler almalıdır. İdare insan kaynakları yönetimi, idarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini sağlamaya yönelik olmakla birlikte geliştirilmesi gerekmektedir. Farklı görevlerdeki personel için zaman zaman eğitim faaliyetlerinde bulunulsa da, eğitim ihtiyaçları önceden belirlenmeli ve yıllık eğitim planlaması yapılmalıdır.

Yetki Devri: İdarelerde yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlenmeli ve yazılı olarak bildirilmelidir. Devredilen yetkinin önemi ve riski dikkate alınarak yetki devri yapılmalıdır. İdarede iş akış süreçlerindeki imza ve onay mercileri belirlenip personele duyurulmalıdır. Yetki devredilmesinde, devredilecek yetki unsurları belirlenmelidir. Yetki devredilen personelin bilgi, deneyim ve yeteneği dikkate alınmalı ve yetki devrinin uygun kişiye yapılmasının devamı sağlanmalıdır.

Risk Değerlendirme: Eylem planlarının uygulanmasında katılımcı yöntem esastır. Buna göre tüm birimlerde personelin katılımı ile oluşturulan odak grupları (atölye çalışmaları)

aracılığı ile iş tanımı, iş süreci/iş akış şeması, risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi, önceliklendirilmesi, risk iştahının belirlenmesi ve kontrol faaliyetlerinin geliştirilmesi çalışmaları yürütülmelidir.

Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi: İdareler, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmeli ve alınacak önlemleri belirlemelidir. İdarede, amaç ve hedeflere yönelik risklerin belirlenmesi konusunda çalışma yapılmaya başlanmalıdır. Risklere karşı alınacak önlemlerin belirlendiği eylem planı oluşturma çalışmalarına başlanacağı bildirilmiştir.

Kontrol Stratejileri ve Yöntemleri: İdareler, hedeflerine ulaşmayı amaçlayan ve riskleri karşılamaya uygun kontrol strateji ve yöntemlerini belirlemeli ve uygulamalıdır. Her bir faaliyet ve riskleri için uygun kontrol yöntemlerinin oluşturulması sağlanmalıdır. İdarenin mevzuatı gereği ihtiyaç duyulan alanlardaki kontrolleri, işlem öncesi kontrol, süreç kontrolü ve işlem sonrası kontrollerini kapsayacak şekilde yerine getirmesi gerekmektedir. Kontrol faaliyetleri, varlıkların dönemsel kontrolünü ve güvenliğinin sağlanmasını yönelik çalışmalara başlanmasıdır. Belirlenen kontrol yöntemlerinin maliyetinin beklenen faydayı aşmamasına dikkat edilmelidir.

www.balioglu.net

Prosedürlerin Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi: İdareler, faaliyetleri ile mali karar ve işlemleri için gerekli yazılı prosedürleri ve bu alanlara ilişkin düzenlemeleri hazırlamalı, güncellemeli ve ilgili personelin erişimine sunmalıdır. İş süreçleri kısmen mevcut olan Kurumun, faaliyetleri ile mali karar ve işlemleri hakkında yazılı prosedürler bulunmamakta olup hazırlanmalıdır. Yazılı prosedürlerin faaliyet ve mali karar işleminin başlaması, uygulanması ve sonuçlandırılması aşamalarını kapsaması hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir. Prosedürler ve ilgili dokümanların güncel, kapsamlı, mevzuata uygun, anlaşılabilir ve ulaşılabilir durumda olmasına dikkat edilmelidir.

Görevler Ayrılığı: Hata, eksiklik, yanlışlık ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevleri personel arasında paylaştırılmalıdır. Mevzuat hükümleri gereği, her faaliyet ve mali karar ve işleminin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolünün farklı kişilere verilmesi sağlanmalıdır. Personel sayısı yeterli olup, personel sayısının yetersiz olması durumunda görevler ayrılığının tam olarak uygulanamadığı durumlarda gerekli önlemler alınmalıdır.

Hiyerarşik Kontroller: Yöneticiler iş ve işlemlerin prosedürlere uygunluğunu sistemli bir şekilde kontrol etmelidir.

Faaliyetlerin Sürekliliği: İdareler, faaliyetlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik gerekli önlemleri almalıdır. Görevinden ayrılan personelin iş ve işlemlerin durumunu ve gerekli belgeleri de içeren bir rapor hazırlanması ve bu raporu görevlendirilen personele verilmesi uygulamasının yapılması gerekmektedir.

Bilgi Sistemleri Kontrolleri: İdare, bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için gerekli kontrol mekanizmaları geliştirmelidir. İdarede, bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlayacak kontrollerin yapılması ve bu kontrollerin yazılı olarak belirlenmesi gerekmektedir. Bilgi sistemlerine veri ve bilgi girişi ile bunlara erişim konusunda yetkilendirmenin yapılması ve düzeltilmesini sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesi gerekmektedir. Belediyede bilişim yönetimini sağlayan mekanizmalar bulunmakla birlikte bunların gelişmesine yönelik çalışmalara hız verilmelidir.

www.balioglu.net

Bilgi ve İletişim: İdareler, birimlerinin ve çalışanlarının performansının izlenebilmesi, karar alma süreçlerinin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi ve hizmet sunumunda etkinlik ve memnuniyetin sağlanması amacıyla uygun bir bilgi ve iletişim sistemine sahip olmalıdır. Bu çerçevede;

- İdarede, yatay ve dikey iç iletişim ile dış iletişimi kapsayan etkili ve sürekli bir bilgi ve iletişim sistemi vardır ve mevcut olan sistem yeniden güncellenmelidir.
- Yöneticiler ve personel, görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli ve yeterli bilgiye zamanında ulaşabilmeleri ile ilgili çalışmalar yapılmalıdır.
- Bilgiler doğru, güvenilir ve kullanışlı ve anlaşılabilir olması için sürekli olarak bilgilerin güncellenmesi gerekmektedir.
- Yöneticiler ve personel, performans programı ve bütçenin uygulanması ile kaynak kullanımına ilişkin diğer bilgilere zamanında erişebilmelerini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.
- Yönetim bilgi sisteminin, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgi ve raporları üretebilecek şekilde tasarlanmalıdır.
- İdarenin yatay ve dikey iletişim sistemi personelin değerlendirme, öneri ve

sorunlarını iletebilmelerini sağlamaktaki mevcut durum yeniden güncellenecektir.

- Yöneticilerin, idarenin misyon, vizyon ve amaçları çerçevesindeki beklentilerinin personele bildirilmesi gerekmektedir.

- Raporlama: İdarenin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetleri ile sonuçları, saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda raporlanmalıdır.

- Kayıt ve dosyalama sistemindeki kişisel verilerin güvenliği ve korunmasını sağlamakta olup yeniden güncellemeye gidilebilir.

- Gelen ve giden evrakın zamanında kaydedilmekle birlikte arşiv sistemine uygun olarak muhafaza edilmesine çalışılmalıdır.

- Mevcut arşiv ve dokümantasyon sistemi gözden geçirilerek mevzuat ve standartlara uygunluğu sağlanmalı.

- Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi: İdareler, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların belirlenen bir düzen içinde bildirilmesini sağlayacak yöntemler oluşturulmalıdır.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Batman Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Geçici Kabulü Yapılan İşlere İlişkin Tutarların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından Çıkarılmayıp İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına

Aktarılmaması

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen yapım işlerinden geçici kabulü yapılanlar ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin Hesabın niteliği başlıklı 204'üncü maddesinde bu hesabın, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı; hesabın işleyişine ilişkin 205'inci maddenin (b) bendinde ise; tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların 258 Yapılmakta olan Yatırımlar Hesabına alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına ise borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

2019 yılı içinde geçici kabulü yapılan toplam iş tutarı 25.974.932,94 TL'dir. Geçici kabulü yapılarak tamamlanan işlere ait tutarlardan sadece 477.140,00 TL'si ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılmış, geriye kalan 25.497.792,94 TL ise 258 nolu hesapta izlenmeye devam edilmiştir. Bu nedenle Mali tablolarda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 25.497.792,94 TL fazla, ilgili maddi duran varlık hesapları da aynı tutarda eksik görülmektedir. Bulguda belirtilen hataya ilişkin düzeltme kayıtları 2020 yılı içerisinde yapıldığından, rapor ekinde yer alan 2019 yılı mali tabloları ile ilgili bulgu konusu hatalı kayıtların düzeltilmesine yönelik bir sonuç doğurmamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 2: İlk Madde ve Malzeme Hesabı İle İlgili Muhasebe Kayıtlarının Mevcut Durumu Yansıtmaması

Satın alınan tüketim malzemelerinin tamamı 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında muhasebe kaydına alınmasına müteakip aynı muhasebe işlem fişiyle çıkış işlemleri yapılarak doğrudan giderleştirilmektedir.

Taşınır Yönetmeliği'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında; taşınırlar, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında girişinin yapılacağı; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşınırın ölümü gibi yok olma hallerinde

çıkışının kaydedileceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 116'ncı maddesinde; satın alınan veya üretilen ilk madde ve malzemelerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği; tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemelerin ise 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak ve 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Belediye tarafından 2019 yılı içerisinde muhtelif tarihlerde alınan ve 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının borç kısmına kaydedilip aynı anda çıkışı yapılan stokların toplam değeri 46.654.425,20 TL'dir. Bu tüketim malzemeleri muhasebe kaydına alındığı tarihte herhangi bir kullanım ya da tüketim durumu göz önünde bulundurulmaksızın aynı muhasebe işlem fişiyle hesabın alacak kısmı karşılığında 630 Giderler Hesabının borcuna kaydedilmek suretiyle giderleştirilmektedir. 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının 2019 yılı açılış ve kapanış kayıtlarında bakiyesi sıfır olmakla birlikte idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveline göre ilk madde ve malzeme niteliğinde olan toplam 19.535.161,73 TL tutarında tüketim malzemesi idarenin deposunda bulunmaktadır. Bu uygulama Belediyenin ambarlarında bulunan tüketim malzemelerinin muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarda görülmemesine neden olmaktadır. Dolayısıyla mali tablolarda 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı 19.535.161,73 TL eksik 630 Giderler Hesabı da bu tutar kadar fazla görülmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Kurum Taşınmazlarının Değerleme ile Cins Tashih Değişikliklerinin Yapılmaması ve Taşınmazların Tapu Değeri ile Muhasebe Sisteminde Kayıtlı Değerin Uyuşmaması

Belediye taşınmazlarının kayıt altına alınmasında aşağıda ayrıntıları açıklandığı üzere *"Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik"* hükümlerine göre gerekli işlemler yapılmamaktadır.

a) Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespiti yapılmamıştır.

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'ıncı maddelerinde düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve

icmallerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere bu Kanun'un 44, 45 ve 60'ıncı maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığınca hazırlanan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuştur.

Yönetmelik'in 5'inci maddesinde, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı düzenlenmiştir. Maddenin devamında belirtilen a,b,c,ç ve d bentlerindeki durumlarda da taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik'e göre, taşınmazların rayiç değerinin; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanların ise bu idarelerce tespit edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, taşınmazların kayıtlara alınan değerinin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenmesi gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesine göre, maddi duran varlıklar hakkında, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in ilgili hükümleri ile bu maddede geçen hükümlere göre işlem yapılmaktadır. Maddeye göre, edinilen maddi duran varlıklar, maliyet bedeli ile hesaplara alınması, bu Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olup hesaplarda yer almayan maddi duran varlıklardan envanter ve değerlemesi yapılanların ise muhasebe birimlerince ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 08.01.2018 tarihli ve 2018/11321 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Yönetmelik ile değiştirilen ve 01.01.2018 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe giren "Maddi duran varlıkların kayıt değerleri" başlıklı 26'ncı maddesine göre, gerek yatırım ve gerekse kullanım amacıyla edinilen maddi duran varlıkların maliyet bedeliyle muhasebeleştirilmesi, herhangi bir maliyet yüklenilmeksizin edinilen maddi duran varlıkların ise gerçeğe uygun değeriyle muhasebeleştirilmesi, varlığın gerçeğe uygun değeri bilinemiyorsa idarece tespit edilen değerinin esas alınması gerekmektedir.

Yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerine göre, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların rayiç değerlerinin belirlenerek ilgili maddi duran varlık hesaplarına kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak Belediyeye ait taşınmazların rayiç değer tespitleri yapılmamış ve muhasebe kayıtlarına alınmamıştır. Belirtilen eksiklikler mali tablolarda yer

www.balioglu.net

verilen 250-Arsa ve Araziler, 251-Yeraltı ve Yerüstü ve 252-Binalar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabındaki tutarların hatalı olmasına neden olmuştur.

b) Taşınmazların Tapu Değeri ile Muhasebede Kayıtlı Değerlerinin Uyuşmaması

Taşınmazların muhasebe sisteminde kayıtlı değeri ile tapu değeri arasında farklılık bulunmaktadır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 7'nci maddesine göre; kamu idaresi taşınmazları için, Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu, Orta Malları Formu ve Genel Hizmet Alanları Formunun düzenlenmesi gerekmektedir.

Yine aynı yönetmelik hükümlerine göre; kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmelik'in ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

www.balioglu.net

Kurum taşınmazları üzerinde yapılan inceleme neticesinde İmar Şehircilik Müdürlüğü verilerine göre Kurumun taşınmazlarının toplam değerinin 257.734.514,74 TL olduğu Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan muhasebe verilerine göre kayıtlı olan taşınmazların toplam değerinin ise 371.587.346,67 TL olduğu görülmüştür. Bu nedenle 250-Arsa ve Araziler, 251-Yeraltı ve Yerüstü ve 252-Binalar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabındaki tutarlar mali tablolarda 113.852.831,93 TL hatalı olarak yer almıştır.

c) Taşınmazların Cins Tashih Değişikliklerinin Yapılmaması

Belediyenin cins tashihi yapılmayan taşınmazları bulunmaktadır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde cins tashihi: *"Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi"* şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için

gerekli işlemlerin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

Belediyeye ait bazı bina ve tesisler tapu kayıtlarında halen arsa veya tarla olarak görülmektedir. Dolayısıyla tapuda kayıtlı taşınmazların, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri örtüşmemektedir.

BULGU 4: Sürekli İşçiler İçin Ayrılan Kıdem Tazminatı Tutarlarının Muhasebe Kayıtlarında Hatalı Görünmesi

Sürekli işçi kadrosundaki personel için kıdem tazminatı karşılıkları eksik ayrılmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 281'inci maddesine göre, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılması, Yönetmelik'in 330'uncu maddesine göre ise, uzun vadeli olan kıdem tazminatlarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmelik'in 372 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabının işleyişine ilişkin 282'nci maddesinde ödenen tazminatların bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak; 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabının işleyişine ilişkin 331'inci maddesinde ise; vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıklarının bu hesaba borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Önceki yıllarda hesaplanarak 472 Nolu Hesaba kaydedilmiş kıdem tazminatı karşılığı tutarlarından izleyen dönemde ödenecek olan kısmının dönem sonlarında 372 Nolu Hesaba kaydedilmemektedir. Diğer taraftan sürekli işçi kadrosunda çalışan personel için ayrılması gereken kıdem tazminatı tutarı 45.702.086,08 TL olması gerekirken ayrılan tutar 1.069.756,24 TL'dir. Bu nedenle mali tablolarda 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı 44.632.329,84 TL eksik görülmektedir.

BULGU 5: Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Sisteminde İzlenmemesi

Belediyenin diğer kamu kurumlarına tahsis ettiği ve diğer kamu kurumları tarafından Belediyeye tahsis edilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtları yapılmamıştır.

a) Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Kamu kurumlarına yapılan taşınmaz tahsisleri muhasebe kayıtlarında izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 252 Binalar Hesabına ilişkin Hesabın niteliği başlıklı 192'nci maddesinde; Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, hesabın işleyişine ilişkin 193'üncü maddesine göre ise tahsise konu edilen binaların tahsis eden kurum tarafından binaların kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği; ayrıca binalara ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortisman Hesabına borç kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği belediyenin tahsis ettiği taşınmazları, muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına alacak ve 500 Net Değer hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının da 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydetmesi gerekmektedir. Bu kayıtların yapılmaması sonucu söz konusu hesaplar mali tablolarda 13.050.482,00 TL hatalı olarak yer almıştır. Bulguda belirtilen hataya ilişkin düzeltme kayıtları 2020 yılı içerisinde yapıldığından, rapor ekinde yer alan 2019 yılı mali tabloları ile ilgili bulgu konusu hatalı kayıtların düzeltilmesine yönelik bir sonuç doğurmamaktadır.

www.balioglu.net

b) Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Diğer kamu kurumları tarafından belediyeye tahsisi yapılan taşınmazlar muhasebe kayıtlarında izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 252 Binalar Hesabına ilişkin Hesabın niteliği başlıklı 192'nci maddesinde; Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, hesabın işleyişine ilişkin 193'üncü maddesine göre; tahsise konu edilen binaların tahsis edilen kurum tarafından binaların kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği; ayrıca binalara ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortisman Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği belediyeye tahsisi yapılan taşınmazların muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına borç ve 500 Net Değer hesabına alacak, ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir. Bu kayıtların yapılmaması

sonucu söz konusu hesaplar mali tablolarda 253.046,48 TL hatalı olarak yer almıştır. Bulguda belirtilen hataya ilişkin düzeltme kayıtları 2020 yılı içerisinde yapıldığından, rapor ekinde yer alan 2019 yılı mali tabloları ile ilgili bulgu konusu hatalı kayıtların düzeltilmesine yönelik bir sonuç doğurmamaktadır.

BULGU 6: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Hatalı Muhasebeleştirilmesi ve Tahsil Edilen Payın İlgili İdare Hesabına Aktarılmaması

Emlak vergisi mükelleflerinden emlak vergisinin %10'u oranında tahakkuk yapılarak tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı ilgili mevzuatında hüküm altına alınan sürelerde Batman İl Özel İdaresinin hesabına aktarılmamıştır. Ayrıca tahsil edilen bu pay 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına kaydedilmemiştir.

Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik'in Katkı payının tarh, tahakkuku ve tahsili başlıklı 5'inci ve Katkı payı başlıklı 6'ncı maddesinde; belediye tarafından, tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı tahakkuk ettirilip, bunun emlak vergisi ile birlikte tahsil edilmesi, tahsil edilen bu tutarların da tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar İl Özel İdarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerektiği ifade edilmiş ve tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürü birlikte sorumlu tutulmuştur.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına ilişkin 274'üncü maddesi uyarınca Belediyenin diğer kamu idareleri adına yapmış olduğu tahsilatları bu hesapta izlemesi gerekmektedir.

Belediye tarafından toplam 6.935.490,80 TL tutarında taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı tahsil edilmesine rağmen bu tutarın 5.957.248,54 TL'si Batman İl Özel İdaresi hesabına aktarılmamıştır. Diğer yandan bu tutar 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında izlenmesi gerekirken 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmiştir. Bu nedenle mali tablolarda 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı 5.957.248,54 TL fazla 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı da aynı tutarda eksik görülmektedir. Bulguda belirtilen hataya ilişkin düzeltme kayıtları 2020 yılı içerisinde yapıldığından, rapor ekinde yer alan 2019 yılı mali tabloları ile ilgili bulgu konusu hatalı kayıtların düzeltilmesine yönelik bir sonuç doğurmamaktadır.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Hakedişten Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının İldeki Muhasebe Müdürlüğüne Gönderilmeyip Emanet Hesabında Bekletilmesi

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamındaki işçilikler için ödenen asgari ücret destek tutarları yüklenici hakedişlerinden kesilmiş ancak ilgili muhasebe müdürlüğüne gönderilmeyip 333 Emanetler Hesabında bekletilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 75'inci maddesinin birinci fıkrasında; 2018 yılında bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2018 yılı Ocak ile Eylül ayları için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır. Bu tutarın İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

10.02.2016 tarih 2016-4 numaralı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi'nin İhale Makamlarınca Destekten Yaralanan İşverenlerin Hakedişlerinden Yapılacak Kesintilere İlişkin Usul ve Esaslar başlıklı bölümünün son fıkrasında; Hakedişten kesilen tutarlar veya emanete alınan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumunun "İdarelerce e-borç sorgulama" ekranından görüntülenerek destek tutarının kesinleşmesinden sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerinin ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılacağı belirtilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce bildirilen sigortalılara ilişkin, işverenlere asgari ücret destek yardımı yapılacağı ve idarelerin hizmet alımı suretiyle çalıştırdığı personel için düzenlemiş olduğu hakedişlerden Hazine ya da İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanan asgari ücret destek tutarlarının kesileceği anlaşılmaktadır. Destek tutarının kesinleşmesinden sonra ise hakedişten kesilen ya da emanete alınan tutarların genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerine, ilçelerde ise mal müdürlüklerine aktarılması gerekmektedir.

Bu kapsamda hakedişlerden kesinti yapılan asgari ücret destek tutarı 1.942.819,98 TL'ye ulaşmasına rağmen ilgili tutar ildeki muhasebe müdürlüğüne aktarılmamıştır. Bu nedenle

mali tablolarda 333 Emanetler Hesabı 1.942.819,98 TL fazla görülmektedir.

BULGU 2: Kamu İdareleri Payları Hesabının Hatalı Kullanılması

247 Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmesi gereken sermaye artırım taahhüdü 363 Kamu İdareleri Payları hesabında izlenmektedir.

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 276'ncı maddesinde; Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yine aynı Yönetmelik'in 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı'nın Hesabın işleyişi başlıklı 184'üncü maddesinde, Sermaye taahhütleri hesabının mahalli idarelerin malî kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlenmesi için kullanacağı; hesabın işleyişine ilişkin 185'inci maddesinde ise yerine getirilen sermaye taahhüt tutarları bir taraftan 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına borç, taahhüdün yerine getirilme şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

www.balioglu.net

Anılan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere idarenin ayni veya nakdi olarak sermaye artırım taahhüdünde bulunması durumunda sermaye artırım taahhüdünü, yerine getirene kadar 247 Sermaye Taahhütleri Hesabında izlemesi ve bu taahhüdün yerine getirilmesi halinde ise taahhüdün yerine getirilme şekline göre ilgili hesaba alacak kaydı, Sermaye Taahhütleri Hesabına da borç kaydı yapılarak bu hesabın kapatılması gerekir.

İdare 2019 yılı içinde belli tarihlerde nakdi olarak sermaye artırım taahhüdünde bulunmuş, bunun bir kısmını yerine getirmiş ancak henüz yerine getirmediği 3.325.000,00 TL ise Sermaye taahhütleri hesabında izlenmesi gerekirken Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmiştir. Bu nedenle mali tablolarda 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı 3.325.000,00 TL eksik, 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı da aynı tutarda fazla görülmektedir. Bulguda belirtilen hataya ilişkin düzeltme kayıtları 2020 yılı içerisinde yapıldığından, rapor ekinde yer alan 2019 yılı mali tabloları ile ilgili bulgu konusu hatalı kayıtların düzeltilmesine yönelik bir sonuç doğurmamaktadır.

BULGU 3: Türkiye Belediyeler Birliğine Aktarılan Payların Kamu İdareleri

Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

Türkiye Belediyeler Birliğine aktarılan pay 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenilmeden doğrudan giderleştirilmektedir.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun Birliğin gelirleri başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının a bendinde; birliğin gelirlerinin birlik üyelerinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma paylarından oluştuğu belirtilmiştir. Türkiye Belediyeler Birliği Tüzüğünde ise birlik meclisince belirlenecek oranda üyelik aidatının alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına ilişkin Hesabın niteliği başlıklı 276'ncı maddesinde; bu hesabın, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmelik'in Hesabın işleyişi başlıklı 277'nci maddesinde ise; Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir. Ayrıca 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabın borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

2019 yılında Türkiye Belediyeler Birliğine 1.128.953,04 TL tutarında pay aktarılmış ancak aktarılan bu pay 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmeden doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedilerek giderleştirilmiştir. Birliğe aktarılacak paylar için 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının kullanılması gerekmektedir.

BULGU 4: Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği Hükümleri Gereği İdareye Aktarılması Gereken Payın Tahsil Edilmemesi

Asansörlerin periyodik muayenelerini yapmakla yetkilendirilen firmadan, elde ettiği hasılatın %10'u oranındaki idare payı tahsil edilmemektedir.

24 Haziran 2015 tarih ve 29396 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Asansör İşletme Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin Tanımlar başlıklı 4'üncü maddesinin (g) bendinde, ilgili idare: Belediyeleri veya belediye sınırları dışında kalan alanlardaki yapılar için

www.balioglu.net

il özel idarelerini şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Yönetmelik'in 17'nci maddesinde; Bu Yönetmelik kapsamında bulunan asansörün periyodik kontrolünün Bakanlık tarafından yetkilendirilen ve ilgili idare ile protokol imzalayan A tipi muayene kuruluşu tarafından yapılacağı, 18'inci maddesinde; Binada sürekli olarak kullanılan asansörün periyodik kontrolünün yılda bir defa yaptırılacağı, Periyodik kontrolün yaptırılmasına dair yükümlülüğün ilgili idare ve bina sorumlusuna ait olacağı, 19'uncu maddesinde; ilgili idare ile A tipi muayene kuruluşu arasında imzalanacak protokolün en az iki yıl olması gerektiği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 20'nci maddesinde; Periyodik kontrol ücretinin, Komisyon kararı doğrultusunda tespit edilerek Bakanlık tarafından tebliğ ile ilan edilen taban ve tavan fiyat aralığı esas alınarak ilgili idarenin karar organı tarafından belirleneceği, A tipi muayene kuruluşu, bina sorumlusundan ve/veya asansör yaptırıcısından tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami %10'unu, protokol yapacağı ilgili idareye aktaracağı, periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmı, ilgili idarenin karar organı tarafından belirleneceği ve taraflar arasında imzalanacak protokolde yer alacağı, ilgili idare bu miktarın dışında A tipi muayene kuruluşundan ilave gelir talebinde bulunamayacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Asansör İşletme Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği gereği Batman Belediyesi ile A tipi muayene kuruluşu (…. Mühendislik) arasında protokol imzalanmış ve belediye sınırları içerisindeki asansörlerin periyodik bakımları hususunda ilgili firma yetkili kılınmıştır.

11.05.2018 tarih ve 6-243 sayılı Belediye Meclisi kararı gereği taraflar arasında düzenlenen protokolün 9'uncu maddesinin 3'üncü bendinde yapılan değişiklik ile idareye aktarılacak katkı payı % 10 olarak belirlenmiştir. Yapılan incelemede 2019 yılında ilgili idareye aktırılacak payın % 10 olarak belirlendiği süre zarfında Belediye sınırları içerisinde yetkili firma tarafından 612 adet periyodik bakım gerçekleştirilmiş ancak bu periyodik bakım ücretlerinden idareye aktarılması gereken pay aktarılmamıştır.

BULGU 5: Bazı İşyeri Su Aboneliklerinin Hatalı Tarifeden Ücretlendirilmesi

İşyeri olarak faaliyette bulunan bazı otel, muayenehane, büro ve dükkanların su abonelikleri konut tarifesi üzerinden yapılmıştır.

İdare tarafından çıkarılan Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nde su aboneleri abone gruplarına ayrılmakta ve 2019 yılı için belirlenen Tarife Cetveli esas alınarak farklı su tarifesine tabi tutularak ücretlendirilmektedir.

Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nin Abone grupları başlıklı 8'inci maddesinde; Konut abonelerinin, barınma gayesi ile oturulan yerlerde içme ve kullanma amaçlı su tüketen ve/veya atık su üreten ilgili mevzuatına göre de konut tarifesi uygulanması gereken aboneler olduğu belirtilmiş, Maddenin devamında ise ticarethane, lüks işyeri, inşaat vs. abonelik türleri açıklanmıştır. Ayrıca diğer abone guruplarına uygulanan su satış tarifesi konutlara göre daha yüksek düzeyde tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

İdare, mezkur Yönetmeliğe dayanarak su satışı, atık su, hizmet bedelleri, teminat bedelleri ve yaptırım bedellerine ilişkin tarifeleri tespit ederek Yönetim Kurulu tarafından Genel Kurulun onayına sunmak suretiyle Tarife Cetvelini belirlemektedir. 2019 yılında uygulanacak Tarife Cetvelinde de; konutlar, işyerleri, inşaatlar, resmi kurumlar vs. için ayrı ayrı su tarifesi belirlenmiştir.

Batman Belediyesi sınırları içerisinde örneklem yöntemiyle su abonelik durumları incelenen 154 otel, muayenehane, büro ve dükkandan 56'sının işyeri aboneliği yerine Yönetmelik ve Tarife cetveline aykırı olarak farklı abone grubu üzerinden ücretlendirildikleri, 8 adet iş yerinin ise kaçak su kullandığı tespit edilmiştir. Örneklem sonucu hatalı ve usulsüz uygulanan su aboneliği oranı ise % 42'dir ve bu durum su gelirlerinin olması gerekenden daha az olmasına neden olmaktadır. Bu nedenle Kurum tarafından bu çalışmanın bütün su abonelikleri üzerinde yapılması ve tespit edilen usulsüz su kullanımlarına ilişkin gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Bazı İşyerlerine İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

Belediye sorumluluk alanında yer alan bazı bulvar ve caddelerdeki işyerleri için ilan ve reklam vergisi tahakkuk ettirilmemiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde; belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın ilan ve reklam vergisine tabi olduğu, 13'üncü maddesinde; ilan ve reklam vergisinin mükellefinin yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu belirtildikten sonra 14'üncü maddesinde de hangi ilan ve reklamlardan bu verginin alınmayacağı açıklanmıştır.

Belediye sınırlarında aktif faaliyette bulunan ve mükellefiyet tesis edilmesi gereken 1549 adet işyeri örnek alınarak incelenmiş ve 156 adedinin beyanının bulunmadığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla bu işyerlerinden ilan reklam vergisi tahakkuku ve tahsilatı

yapılmamıştır. Bulguda tespit edilen yerlere ilişkin tahakkuk ve tahsilatların yapılması ayrıca sadece örnek olarak seçilen yerlerde yapılan bu çalışmanın Kurumun sorumluluk alanında bulunan bütün işyerleri için tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 7: Bazı İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunması

Belediye sınırları içerisindeki 1254 işyeri, işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunmaktadır.

10.08.2015 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in İşyeri açılması başlıklı 6'ncı maddesi ile yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılamayacağı ve çalıştırılamayacağı hüküm altına alınmıştır. Yine aynı maddede işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı belirtilmiştir. Ayrıca 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 2'nci maddesinde ise işyeri açma ve çalışma ruhsatı işlemlerinden muaf tutulan meslek grupları ve işletmelere yer verilmiştir. Gerek 3572 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesine ve gerekse de İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in Tanımlar başlıklı 4'üncü maddesine göre yetkili idarenin, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye olduğu açıktır.

Batman Vergi Dairesi Müdürlüğünden Belediyenin sorumluluk alanında bulunan aktif işyerlerinin listesi alınarak işyeri açma ruhsatının olup olmadığı incelenmiştir. Örnek olarak seçilen mahallelerde yapılan inceleme sonucunda 1254 adet işyerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı olmadan faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu yerlerden işyeri açma izni harcı tahakkuku ve tahsilatı yapılmamıştır.

BULGU 8: Eğlence Vergisi Mükellefi Olan İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması

Belediye mücavir alan sınırları dahilinde faaliyet gösteren ve eğlence vergisine tabi olan işletmelerden eğlence vergisi alınmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'nci maddesinde belediye gelirleri arasında eğlence vergisinin olduğu hüküm altına alınmış, 21'inci maddesinde ise bu verginin konusuna giren faaliyetler ile vergi oranları belirlenmiştir. Söz konusu 21'inci madde

www.balioglu.net

kapsamında sirkler, lunaparklar, çalgılı bahçeler ve benzerlerinden % 20 oranında eğlence vergisi alınacağı; 20'nci maddesinde ise biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinden işin mahiyetine göre çalışılan her gün için, belediye meclislerince takdir edilecek miktarda eğlence vergisi alınacağı hükme bağlanmıştır.

Batman Belediye sınırları içerisinde faaliyette bulunan 16 atari salonu, 13 bilardo salonu, 4 lunapark, 24 playstation salonu ve 2 sinema salonuna ilişkin eğlence vergisi tahakkuk ve tahsil işlemleri yapılmamıştır.

BULGU 9: İndirimli Emlak Vergisi Uygulamasından Şartları Taşımayan Kişilerin Yararlandırılması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na göre indirimli emlak vergisinden yararlananların gerekli şartları taşıyıp taşımadığına yönelik Belediye tarafından bir incelemenin yapılmaması nedeniyle emlak gelirleri beklenenden az gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

1319 sayılı Kanun'un Nispet başlıklı 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında; Cumhurbaşkanının, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m^2'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkili olduğu, bu hükmün, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanacağı, muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hükmün uygulanmayacağı, geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığının yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anılan hükmün verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan 20.12.2006 tarih ve 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararname'sinin 1'inci maddesinde; 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında bahsedilenler için bina vergisi oranının 2007 ve müteakip yıllar için sıfıra indirildiği belirtilmektedir.

Kanun ve adı geçen Bakanlar Kurulu Kararı birlikte değerlendirildiğinde, gelirleri kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m^2'yi geçmeyen tek

meskeni olması halinde Kanun'un Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden bu meskenlere ait vergi oranları sıfır olarak uygulanmaktadır.

12.05.2005 gün ve 25813 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 44 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin II- Hiçbir Geliri Olmadığını Beyan Eden Mükelleflerin Geliri veya İkinci Bir Meskeni Bulunduğunun Tespit Edilmesi Halinde Yapılacak İşlemler başlıklı kısmında, indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle indirimli vergi oranından yararlanan mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken verginin cezalı olarak ve gecikme faizi ile birlikte alınacağı belirtilmiştir. 57 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin 2. Emlâk Vergisi Bildirimlerinin Yeniden Düzenlenmesi, Mükelleflerden Bildirim Dışında Bir Belge Talep Edilmemesi ve Devredenin Mükellefiyetinin Re'sen Sona Erdirilmesi başlıklı bölümünde, Belediyelerce, emlâk vergisi işlemlerinde mükellefler tarafından bildirilen hususların teyidinin, mükelleflerden belge istenmeden ilgili kurum ve kuruluşlardan yapılması gerektiği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Batman Belediyesi'nin sorumluluk alanında indirimli emlak vergisinden yararlanan mükellef sayısı 3.661 kişidir. Bu kişilerin yukarıda belirtilen şartları taşıyıp taşımadığına ilişkin yapılan resmi yazışmalar sonucunda 201 kişinin aktif sigortalılığının bulunduğu; 18 kişinin gelir getirici faaliyetinin olduğu, 57 kişinin ikinci bir meskeninin olduğu ve 101 kişinin de çiftçi kayıt sistemine kaydının olduğu tespit edilmiştir. Bu durum Kanun'un sağladığı indirim hakkından yararlanma şartlarını taşımadığı halde emlak vergisinden muaf olanların yaptıkları bildirimlerin güncel olmadığını ortaya koymaktadır. Muafiyet şartlarını taşımayan kişilerin haksız yere bu haktan yararlanmaması ve Belediyenin emlak vergi gelirlerinde bu nedenle bir azalmanın olmaması için ilgili kurumlar arasında bir entegrasyon sağlanmalı ve muafiyet şartlarının güncel olup olmadığı belli periyorlarla kontrol edilmelidir.

BULGU 10: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

İşçilerin büyük çoğunluğu yıllık izinlerini kullanmamakta ve kullanılmayan bu izinler karşılığı olan izin ücreti emeklilik aşamasında toplu olarak ödenmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası' nın 50'nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakların kullanımının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır. Çalışanların yıllık izin haklarına ilişkin düzenlemeler 4857 sayılı İş Kanunu ile yapılmıştır. Kanun'un 53'nci maddesine göre; bir iş yerinde en az bir yıl süreyle çalışanlar yıllık ücretli izin

hakkını elde eder ve bu izin hakkından vazgeçilemez. Yıllık ücretli izin hakları işçilerin çalışma sürelerine göre belirlenmiş olup bu sürelerin iş sözleşmesi ya da toplu iş sözleşmeleriyle uzatılması mümkündür.

"Dinlenme" bir hak olarak Anayasamızda yer almakta, İş Kanunu da bu haktan vazgeçilemeyeceğini hüküm altına almaktadır. İş Kanunu'nun 53'ncü maddesinde izin hakkının, emredici bir ifadeyle verileceğinden ve bu haktan vazgeçilemeyeceği belirtilirken aynı maddenin son fıkrasında yıllık izin sürelerinin iş sözleşmeleriyle arttırılabileceği, Kanun'un 58'inci maddesinde ise, yıllık ücretli iznini kullanmakta olan işçinin izin süresi içinde ücret karşılığı bir işte çalıştığı anlaşılırsa, bu izin süresi içinde kendisine ödenen ücretin işveren tarafından geri alınabileceği hüküm altına alınmıştır. Anayasa ve İş Kanunu'ndaki bu düzenlemeler dinlenme hakkının, işçi haklarının da ötesinde bir insan hakkı olarak ele alındığını, vazgeçilmesinin, devredilmesinin, biriktirilmesinin, alternatifinin söz konusu olamayacağını göstermektedir. İşverene düşen görev ise bu temel hakkın kullanımını güvence altına alacak önlemleri almasıdır. Yasa koyucu bu konuda son derece hassas bir tavır sergilemiş, izinli iken ücret karşılığı bir çalışma yapıldığının tespit edilmesi halinde bu günler için ödenen ücretin geri alınabileceği hükmü getirilerek "dinlenme" hakkından işçinin rızası dahilinde ve maddi getiri karşılığında bile olsa vazgeçilebilmesini önlemeye çalışmıştır. İş Kanunu'nun 59'uncu maddesinde yer alan İş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceğine yönelik düzenlemenin ise yıllık iznin kullanılıp kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak değil, izin kullanılamadan iş akdinin feshedilmiş olması gibi zaruri durumlarda işçinin mağduriyetinin önlenmesi olarak algılanması gerekir.

Belediyede kadrolu işçi pozisyonunda çalışan 248 personelin; 42'sinin (işçilerin %16'sı) 300 günün üzerinde, 60'ının (işçilerin %24'ü) 200 günün üzerinde, 83'ünün (işçilerin %33'ü) 100 günün üzerinde, 31'inin (işçilerin %12'si) 50 günün üzerinde ve geriye kalan 32'sinin de (işçilerin %13'ü) 50 günün altında yıllık ücretli izin hakkı bulunmaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak Belediyede çalışan işçilerin büyük çoğunluğu sözleşme ile belirlenen sürelerin çok altında izin kullanmakta hatta bazı işçiler yıllarca hiç izin kullanmamaktadır. Bu izinlerin dinlenme maksatlı değil, biriktirilip emeklilik esnasında toplu para almak için bir araç olarak kullanıldığı anlaşılmıştır.

BULGU 11: Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile Diğer Nazım Hesaplar

www.balioglu.net

Karşılığı Hesabının Kullanılmaması

Kiraya verilen taşınmazlar için 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı kullanılmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'inci maddesinde, bu hesabın kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, Hesabın işleyişi başlıklı 476'ncı maddesinde, kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden, 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı'na borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenlerin ise kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği belirtilerek hesabın işleyisi tarif edilmiştir.

Kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden anılan hesaplarda takip edilmemesi nedeniyle Belediyenin mali tablolarında 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı yer almamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 12: Kompanzasyon Sisteminin Bakım, Onarım ve Arızalarının Zamanında Yapılmaması Nedeniyle Reaktif Enerji Bedelinin Ödenmesi

Elektrik sayaçlarına reaktif enerji miktarını ölçmek üzere kompanzasyon sistemi kurulmasına rağmen sistemin bakım, onarım ve arızalarının zamanında yapılmaması nedeniyle reaktif enerji bedeli ödenmektedir.

Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esasların Reaktif enerji tarifesi uygulanmasının kapsamı başlıklı 13'üncü maddesinde; kurulu gücü 50 kVA'nın altında olan müşteriler, çektikleri aktif enerji miktarının yüzde otuz üçünü aşan şekilde endüktif reaktif enerji tüketmeleri veya aktif enerji miktarının yüzde yirmisini aşan şekilde kapasitif reaktif enerji vermeleri halinde; kurulu gücü 50 kVA ve üstünde olanlar ise, çektikleri aktif enerji miktarının yüzde yirmisini aşan şekilde endüktif reaktif enerji tüketmeleri veya aktif enerji miktarının yüzde on beşini aşan şekilde sisteme kapasitif reaktif enerji vermeleri halinde reaktif enerji tüketim bedeli ödemekle yükümlü olduğu hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla tüketicilerin önce sistemden çektikleri (endüktif reaktif enerji) ve daha sonra sisteme verdikleri (kapasitif reaktif enerji) reaktif enerjiye ilişkin olarak belirlenen sınırların aşılması halinde reaktif enerji bedeli

uygulanmaktadır.

Reaktif enerji bedelinin önüne geçebilmek için kompanzasyon sisteminin kurulması ve sisteminin etkin olarak çalışmasının sağlanması gerekirken belediyede kurulu sistemin bakım, kontrol ve arızalarının zamanında yapılmaması nedeniyle elektrik faturalarında 789.605,32 TL reaktif enerji bedeli ödenmiştir.

BULGU 13: Kurum Taşınmazlarının Açık İhale Yapılmadan Pazarlık Usulü İle Kiraya Verilmesi

Belediyeye ait 48 adet taşınmaz 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine aykırı olarak Kanun'un 51/a hükmüne göre pazarlık usulü ile kiraya verilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde; Bu Kanun'un yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu, 36'ncı maddesinde; ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu, 45'inci maddesinde; tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile tespit edilecek tutarı geçmeyen ihalelerin açık teklif usulüyle yapılabileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerini birlikte değerlendirdiğimizde; 2886 sayılı Kanun'un uygulanmasında temel ihale usulünün kapalı teklif usulü olduğu, Genel Bütçe Kanunu ile tespit edilecek tutarı geçmeyen ihalelerin açık teklif usulüyle yapılabileceği, 51'inci maddede sayılan pazarlık usulü ile yapılabilecek işlerin ise istisna olduğu ve ancak belirtilen şartların oluşması durumunda kullanılabileceği anlaşılmaktadır.

Belediyenin taşınmaz kiralama ihalesi yaparken kullandığı 51/a maddesinde; Yer, özellik ve nitelikleri itibariyle her yıl Genel Bütçe Kanunu'nda gösterilecek belli tutarları aşmayan ve süreklilik göstermeyen, işler sayılmıştır. Kanun metninden açıkça anlaşılacağı üzere 51/a maddesi, kira veya sınırlı ayni hak tesisi gibi aylık veya yıllık olarak belli bir süreyi gerektiren işlerde değil taşınmaz satışı ihaleleri gibi süreklilik göstermeyen işlerde kullanılabilir. Ancak belediye taşınmaz kiralama ihalelerini, açıklık ve rekabeti sağlayacak şekilde temel olarak kapalı teklif usulüyle Genel Bütçe Kanunu ile tespit edilecek tutarı geçmeyen ihalelerini de açık teklif usulü ile yapması gerekirken rekabet koşulları oluşturmadan pazarlık usulüyle yapmaktadır.

BULGU 14: Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi

Geçmiş yıl hesaplarına ilişkin gerek 832 sayılı mülga Sayıştay Kanunu gerek 6085 sayılı Sayıştay Kanunu dönemlerinde yapılan yargılama sonuçlarına ilişkin kesinleşen ilamları yerine getirilmemektedir.

Gerek 832 sayılı mülga Sayıştay Kanunu gerekse de 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nda Sayıştay Daireleri tarafından yapılan yargılama sonucunda ilam düzenleneceği, ilamın tebliğden itibaren belli süreler içerisinde temyiz edilebileceği, Temyiz Kurulu'nca verilen kararların kesin olduğu, Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra 3 ay (yeni Kanun'da doksan gün) içerisinde yerine getirileceği, ilamlarda gösterilen tazmin miktarı sorumlular tarafından rızaen ödenmez ise 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine başvurulacağı, ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticisinin sorumlu olduğu, Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında "aylığın yarım ödenmesi", "görevden uzaklaştırma", "soruşturma" ve "kovuşturma" hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir

Kamu İdaresine ait Sayıştay İlamlar cetveline göre tazminine hükmolunan ve kesinleşen 173.029,67 TL tutarındaki Sayıştay ilamlarının 2004 sayılı İcra İflas Kanunu hükümlerine göre takip ve tahsili sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Değer Artırıcı Nitelikte Olmayan Harcamaların İlgili Duran Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdarenin Yapmış Olduğu Arsa Satışlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2017	Yerine Getirilmedi	Taşınmazların muhasebe sistemine kaydı tamamlanamadığından, taşınmaz satışında muhasebeden çıkış işlemi yapılamamaktadır. Taşınmazların envanter ve muhasebe işlemlerinin tamamlanmaması 2019 raporuna alındı.(Denetim görüşünün dayanakları Bulgu:3)
Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmeler Bulgu:11)

www.balioglu.net

775 Sayılı Gecekondu Kanunu Hükümlerine Göre Fon Hesabının Oluşturulmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Tarafından Eğlence Vergisi Takip ve Tahsilatlarının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmeler Bulgu:8)
İşçilerin Birikmiş Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmeler Bulgu:10)
Kanalizasyon ve Su Tesisi Harcamalarına Katılma Payı Tahakkuk veya Tahsilinin Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurum Taşınmazlarının Kiralanmasında Mevzuata Aykırı Olarak Pazarlık Usulünün (51/a) Kullanılması	2017	Yerine Getirilmedi	2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmeler Bulgu:13)
Asansör Muayene Kuruluşundan Periyodik Kontrol Ücreti Payının Tahsil Edilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmeler Bulgu:4)
Memurlara 4688 sayılı Kanun Uyarınca Verilen Sosyal Denge Ödemelerinden Kanuna Aykırı Olarak Dayanışma Aidatı Kesilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Sözleşme Yükümlülüğünü Yerine Getirmeyen Kiracıların	2017	Tam Olarak Yerine	

www.balioglu.net

Sözleşmelerinin Fesih Edilmemesi ve İhale Yasaklısı Yapılmaması		Getirildi	
Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahsiline Yönelik İşlemlerin Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Sayıştay İlamlarının Gereğinin Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmeler Bulgu:14)
Kurumun Mevcut Taşınmazlarının Envanter ve Muhasebeleştirme İşlemlerinin Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Taşınmazların envanter ve muhasebeleştirilme işlemleri devam etmektedir. Konu 2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünün dayanakları Bulgu:3)
Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Konu 2019 raporuna alındı. (Denetim görüşünün dayanakları Bulgu:5)

www.balioglu.net